

Laukaan
kansalaisopisto

TOIMINTAKERTOMUS
2024

Julkaisija:

Laukaan kansalaisopisto

PL 6

41341 Laukaa

www.laukaa.fi/kansalaisopisto

Kannen kuva: Petri Leinonen

Teksti: Maija Valtola, Anu Kauppinen, Marjut Penttinen, Maija-Leena Ström, Paula Honkimäki ja
Jarna Pihlajamäki

Kannen suunnittelu ja taitto: Eija Voutilainen

SISÄLLYSLUETTELO

Laukaan kansalaisopiston toimintavuosi 2024.....	4
Toiminta-ajatus ja tehtävä.....	5
Arvot	5
Kehittämistyö	6
Opintoseteliavustus.....	7
Ikääntyvien yliopisto.....	7
Yhteistyö.....	8
Organisaatio ja henkilöstö	8
Henkilöstö.....	8
Koulutus ja TYHY-toiminta.....	8
Tiedotus ja markkinointi.....	9
Tapahtumat ja näyttelyt	9
Opetustoiminta.....	10
Toiminnan tunnusluvut 2024	10
Kielet	10
Musiikki	10
Kädentaidot	12
Kuvataide ja muotoilu	13
Esittävä taide ja kirjallisuus	14
Tietotekniikka	14
Liikunta ja tanssi	15
TAITEEN PERUSOPETUS.....	16
Taiteen perusopetus / kuvataide	17
Taiteen perusopetus / käsityö.....	18
Taiteen perusopetus / teatteritaide.....	18

Laukaan kansalaisopiston toimintavuosi 2024

Vuosi 2024 alkoi säästötoimenpiteiden merkeissä, kun valtionosuuden leikkausten ja kunnan yleisen taloustilanteen myötä opetustunteja oli tarve vähentää lähes 20 prosentilla, mikä tarkoitti kuntalaisille väheneviä mahdollisuuksia harrastamiseen, itsensä kehittämiseen ja hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Koska suurin osa kevätlukukauden kursseista oli käynnistynyt jo edellisen vuoden syyskaudella, päätettiin opetustuntien vähentäminen kohdistaa pääosin syyskauden 2024 kurssitarjontaan.

Lievestuoreen setlementin kanssa yhdessä toteutettu Minä kuulun Laukaaseen -hanke päättyi keväällä. Hanke jätti jälkeensä tiivistyneen yhteistyön lisäksi mm. opistokummitoiminnan molemmissa opistoissa sekä 25 podcastia, jotka ovat välittäneet kuuntelijoille monipuolisesti tietoa opistotoiminnasta. Hankkeen Liikkuen läpi Laukaan –tempaus toteutettiin toukokuussa.

Arvioinnin ja asiakastytyvyyden tulosten hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä on tärkeä osa opiston toimintaa. Asiakaskysely toteutettiin toukokuussa lukuvuoden 2024–2025 kurssisuunnittelua silmällä pitäen, ja joulukuussa syyskauden lyhytkurssien toteutumisen osalta.

Laukaaseen saapuneiden ukrainalaisten aikuisten ja oppivelvollisuusiän ylittäneiden kotoutumisen tukemista jatkettiin järjestämällä suomen kielen koulutusta. Yksi kurseista oli lyhyt suomen kielen alkeiskurssi ja sen lisäksi järjestettiin neljä maahanmuuttoviraston opetusohjelman mukaista suomen kielen koulutusjaksoa vastaanottokeskuksen tilaamana kesä-marraskuun aikana. Koulutuksiin osallistui yhteensä 54 opiskelijaa.

Opinto-ohjelmassa pyrittiin säilyttämään monipuolinen ja erilaisia tarpeita huomioiva kurssitarjonta, vaikka valtionosuuden vähenemisen vuoksi kurssitarjontaa jouduttiin supistamaan erityisesti syyskauden kurssien osalta. Vuoden 2024 opetustunti- ja osallistujamäärät toteutuivat suunnitellusti ja tarjolla oli yhteensä 238 kurssia, mikä oli noin 20 kurssia ja noin 660 opetustuntia edellisvuotta vähemmän. Tarjolla oli myös etäkursseja mm. joogassa, kehonhuollossa, englannin kielessä, viulun- ja pianonsoitossa sekä uutuutena nypläyksessä. Kansalaisopiston talousvuosi oli noin 47 000 euroa ylijäämäinen johtuen pääosin arvioitua suuremmista toimintatuotoista ja laatu- ja kehittämisavustuksen arvioitua suuremmasta jaksottumisesta vuodelle 2024.

Kehonhuollon etäkurssilla. Kuva: Eija Voutilainen

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Laukaan kansalaisopiston toiminta-ajatuksena on tarjota kuntalaisille matalan kynnyksen harrastus- ja oppimispaiikkoja itsensä kehittämiseen sekä psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin ylläpitämiseen. Lievestuoreen alueella kansalaisopistotoiminnasta vastaa Lievestuoreen Setlementti ry.

Kansalaisopiston tehtävänä on järjestää vapaan sivistystyön lain mukaisesti yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta kaikissa elämänvaiheissa. Koulutuksen tavoitteena on edistää mm. ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia, omaehtoista oppimista, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta korostaen.

Kansalaisopisto järjestää tarvittaessa tilauskoulutusta ja osallistuu erilaisiin toimintaa tukeviin alueellisiin ja valtakunnallisiin kehittämishankkeisiin.

Arvot

Tasa-arvoisuus ja yhdenvertaisuus

Luomme alueen asukkaille edellytykset omaehtoiselle, jatkuvalla oppimiselle kaikissa elämänvaiheissa.

Tuemme alueen elinvoimaisuutta kohdentamalla mahdollisuuksien mukaan kurssitarjontamme koko toiminta-alueelle.

Pidämme kurssimaksut kohtuullisina ja tasavertaisina kurssipaikasta riippumatta.

Läpinäkyvyys

Tiedotamme avoimesti toiminnastamme ja panostamme toiminnan läpinäkyvyyteen.

Asiakaslähtöisyys

Kuuntelemme avoimesti asiakkaiden ja henkilöstön toiveita ja ideoita opinto-ohjelmaa laatiessamme.

Hankimme toiminnastamme palautetta kyselyillä ja arvioinneilla.

Huomioimme mahdollisuuksien mukaan kurssilaisten yksilölliset tarpeet opiskelun mahdollistamiseksi.

Matala kynnyks – meitä on helppo lähestyä.

Uudistuvuus

Pysymme ajan hermolla ja kokeilemme rohkeasti uutta kuitenkin vakiintunutta toimintaamme vaalien.

Seuraamme aikaa ja pyrimme reagoimaan toimintaympäristössä ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin.

Kestävä kehitys

Pyrimme toteuttamaan kurssit mahdollisimman ekologisesti.

Tuotamme kursseja ekologisia arvoja noudattaen.

Tarjoamme kursseilla tietoa ympäristövastuullisesta toiminnasta.

Kehittämistyö

Kansalaisopiston kehittämistyötä ohjaavat kehittämissuunnitelma sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, jotka on laadittu vuosille 2024–2026.

Kansalaisopiston kehittämisen ja toiminnan keskiössä oli mahdollisimman monipuolisen opetusohjelman toteuttaminen toimialueen asiakkaiden tarpeet ja taloudelliset resurssit huomioiden. Opinto-ohjelmassa pyrittiin säilyttämään monipuolinen ja erilaisia tarpeita huomioiva kurssitarjonta, vaikka vuodelle 2024 kohdistuneen valtionosuuden vähenemisen vuoksi kurssitarjontaa jouduttiin supistamaan erityisesti syyskauden kurssien osalta. Tavoitellut opetustunti- ja osallistujamäärät toteutuivat kuitenkin suunnitellusti ja tarjolla oli yhteensä 238 kurssia, mikä oli noin 20 kurssia ja noin 660 opetustuntia edellisvuotta vähemmän.

Yhteistyötä tiivistettiin Lievestuoreen Setlementin ja Hankasalmen kansalaisopiston kanssa, ja sen myötä jatkettiin lähialueen kansalaisopistotoiminnan kehittämistä. Lievestuoreen Setlementin kanssa keväällä päättynyt useamman vuoden yhteishanke syvensi osaltaan näkemystä ja kokemusta kehittämistarpeista. Myös Keski-Suomen alueen vapaan sivistystyön kehittämisessä oltiin vahvasti mukana Keski-Suomen vapaan sivistystyön piirin toimintaan osallistumisen myötä.

Kansalaisopistossa hankittu yksilön osaaminen halutaan tehdä näkyväksi työelämässä ja koulutusjärjestelmässä valtakunnallisesti. Vapaan sivistystyön kentällä kehityksen vahvana suuntana on, että opinnoista saatu osaaminen halutaan tunnistaa ja tunnustaa. Tiedot saavutetusta osaamisesta on ollut mahdollista kirjata kansalliseen Koski-tietovarantoon noin neljän vuoden ajan. Opintojen tunnistaminen ja tunnustaminen vaativat oppilaitokselta kurssien osaamisperusteista laadintaa sekä arviointia ja sitä myöten taloudellista resursseja. Jotta uudistus voitaisiin käytännössä toteuttaa Laukaassa, tarvitaan siihen lisää taloudellisia resursseja. Kehittämistyöhön haettiin Opetushallituksen laatu- ja kehittämisavustusta yhdessä Lievestuoreen ja Hankasalmen kansalaisopiston kanssa, mutta sitä ei valitettavasti myönnetty. Täten opiston henkilökunta jatkoi uudistuksen kehittymisen ja osaamisperusteisuuden toteuttamisen seuraamista alueellisella ja valtakunnallisella tasolla osallistumalla aiheesta järjestettyihin webinaareihin ja työpajoihin.

LIKKUEN LÄPI LAUKAAN

LA 25.5.2024
KLO 10-14

Ilmoittaudu mukaan tekstiviestillä
puh. 045 7832 0875 tai sähköpostilla
minakuulunlaukaaseen@gmail.com

Lievestuoreen ja Laukaan kansalaisopiston Minä kuulun Laukaaseen –hanke järjesti Liikkuen läpi Laukaan –tempauksen toukokuussa. Tempauksen mainos.

Opintoseteliavustus

Opetushallituksen myöntämää opintoseteliavustusta saatiin 2 350 euroa ja sitä käytettiin työttömien ja eläkkeellä olevien avustamiseen pienentämällä kurssimaksuja 20 euron arvoisen setelin verran per henkilö. Lisäksi uutena kohderyhmänä olivat oppimisvaikeuksia kokevat, joille suunniteltiin toimintaa avustuksen tuella vuoden 2025 puolelle hankkeen käyttöajan puitteissa.

Ikis-verkkoluennolla Sydän-Laukaan koulun auditoriossa. Kuva Eija Voutilainen

Ikäntyvien yliopisto

Laukaan kansalaisopisto järjesti kaikille avoimia ja maksuttomia ikäntyvien yliopiston luentoja yhteensä yhdeksän, joista viisi oli Jyväskylän kesäyliopiston kanssa yhteistyössä järjestettyjä verkkoluentoja ja neljä Laukaan seurakunnan kanssa yhteistyössä toteutettuja lounasluentoja. Luennoille osallistui yhteensä 250 henkilöä (brutto).

Lounasluennon osallistujille tarjotaan maksuttomat päiväkahvit. Ennen luentoa voi halutessaan nauttia omakustanteisen lounaan. Lounasluennon tarkoituksena on lisäksi tarjota osallistujille mahdollisuus keskusteluun ja sosiaaliseen kanssakäymiseen.

IKIS-verkkoluennot: Toimittajana maailman konflikteissa ja katastrofeissa / Muistojen merkitys itsetuntoon / Miten pysyä kunnossa, kun liikkuminen on käynyt vaikeaksi? / Parisuhteesta hoivasuhteeseen. Muistisairaus parisuhteessa / Elämänilon tunnistus, keruu ja säilöntä

IKIS-lounasluennot: Yökulkija - monologi Edvard Munchista / Mietityttääkö muisti? - Mikä kuuluu ikääntymiseen, ja milloin on syytä hakeutua tutkimuksiin / Ajankohtaisia asioita maanpuolustuksesta / Arvot, tarpeet ja hyvinvointi

Yhteistyö

Monipuolinen yhteistyö ja verkostoituminen ovat tärkeä osa Laukaan kansalaisopiston toimintaa. Vuonna 2024 tehtiin yhteistyötä Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry:n kanssa tarkoituksena tukea yhdistysten koulutusmahdollisuuksia. Ikääntyvien yliopiston luentojen osalta yhteistyö jatkui Jyväskylän kesäyliopiston ja Laukaan seurakunnan kanssa. Ukrainalaisten kieliopetuksen toteuttamisessa tehtiin yhteistyötä Kotokunta Oy:n/Laukaan vastaanottokeskuksen kanssa. Lisäksi opisto oli mukana Tukena ry:n järjestämässä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelutyössä esitellen opiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa ja sen hyödyntämistä toiminnassa.

Yhteistyötä tiivistettiin Lievestuoreen Setlementin ja Hankasalmen kansalaisopiston kanssa ja se jatkui aiempien vuosien tapaan useiden kunnan sisäisten toimijoiden kanssa. Opisto oli mukana myös Keski-Suomen vapaan sivistystyön piirin toiminnassa ja sitä myöten alueen vapaan sivistystyön kehittämisessä.

Puutyökurssilla voi rakentaa uutta tai korjata vanhaa. Kuva: Ismo Paukku

Organisaatio ja henkilöstö

Henkilöstö

Kansalaisopiston henkilökuntaan kuului vuonna 2024 rehtori, toimistosihteeri, käsityön ja musiikin päätoimiset opettajat sekä liikunnan ja tanssin suunnittelija. Päätoimisen henkilöstön lisäksi opistossa työskenteli yhteensä 59 sivutoimista tuntiopettajaa ja vierailevaa luennoitsijaa.

Koulutus ja TYHY-toiminta

Henkilöstö osallistui erilaisiin ammattitaitoa ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuksiin tarjonnan ja tarpeen mukaan. Päätoimisen henkilöstön yhteistä kehittämispäivää ja Tyhy-iltapäivää vietettiin opistotalo Sararannassa kesäkuussa ja joulukuussa.

Tiedotus ja markkinointi

Vuonna 2024 panostettiin edellisvuosien tapaan opiston näkyvyyteen resurssien puitteissa. Tiedottaminen ja markkinointi painottuivat verkkoon; opiston verkkosivuille sekä sosiaalisen median kanaviin.

Markkinoinnissa ja tiedottamisessa hyödynnettiin kansalaisopiston Facebook-, Instagram- ja www-sivuja sekä kirjastoissa sijaitsevia sähköisiä infotauluja. Lisäksi tiedotettiin ilmoittautumisesta ja tapahtumista Laukaa-Konnevesi-lehdessä. Myös Jyväskylän tiellä Laukaan taajamassa sijaitsevaa tienvarsinäyttöä hyödynnettiin lukuvuoden alkaessa.

Kansalaisopiston lukuvuoden opinto-ohjelma julkaistiin verkossa. Lisäksi tehtiin omatoimijulkaisuna paperinen kurssiesite, jota oli jaossa rajallinen määrä Laukaan kirjastoissa, kirkonkylän S-marketissa ja opistotalo Sararannassa. Pienimuotoinen omatoimijulkaisu toteutettiin myös kevätkauden kursseista edellisten vuosien tapaan.

Uuden lukuvuoden markkinointia somessa

Tapahtumat ja näyttelyt

Perinteinen taito- ja taideaineiden kevätnäyttely järjestettiin jälleen pääkirjastossa. Näyttely oli kaksiosainen ja esillä kirjaston aulassa 3.–28.4.2024.

Maaliskuussa Laukaan Mieslaulajat ja äänekoskelainen Mieskuoro Metsot järjesti kaksi Laulujen laineilla -yhteiskonserttia. Huhtikuussa Laukaan pääkirjaston opintosalissa kuultiin pop/jazz-laulajien kevätlaulajaiset ja Laukaan Viihdekuoron kevätkonsertti Malla Kärkkäisen johdolla pääkirjaston aulassa. Marraskuussa Laukaan Viihdeorkesteri esiintyi Laukaan eläkkeensaajat ry:n järjestämässä joulukonsertissa vanhalla nuorisotalolla Mihai Petrescun johdolla. Pop/jazz-laulajat ja Seniorikuoro esittivät tunnelmallista musiikkia pääkirjaston ensimmäisessä Jouluetkot-tapahtumassa opettajiensa Katja Penttilän ja Anu Kauppinen kanssa.

Kevätnäyttelyä rakentamassa.

Kuva: Maija Valtola

Opetustoiminta

Opetusta järjestetään pääsääntöisesti eri kouluilla kunnan alueella. Kansalaisopistolla on myös oma opistotalo, Sararanta, jossa toteutetaan taideaineiden opetusta sekä taiteen perusopetusta käsityössä ja kuvataiteessa. Lisäksi vuonna 2024 hyödynnettiin mm. Zoom-etäkokoustyökalua etäkurssien toteuttamisessa.

Toiminnan tunnusluvut 2024

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kansalaisopisto	238	5600	2631
Taiteen perusopetus	21	669	219
Yhteensä	259	6269	2850

Kansalaisopiston lukuvuosi on jaettu syys- ja kevätkauteen. Syyslukukaudella järjestetään pääsääntöisesti 10 opetusviikkoa ja kevätlukukaudella 12 opetusviikkoa. Vuoden 2024 aikana toteutettiin 5600 opetustuntia, joista 669 tuntia oli opetussuunnitelmaan perustuvaa lasten ja nuorten taiteen perusopetusta. Tavoiteltu opetustunti- ja osallistujamäärä toteutui suunnitellusti.

Kielet

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kielet	17	378	284

Kielten opetusta tarjottiin englannin, venäjän, ja espanjan kielissä. Lisäksi järjestettiin suomen kielen alkeiskurssi Laukaaseen saapuneille ukrainalaisille aikuisille ja oppivelvollisuusiän ylittäneille. Kielten kurssien toteutumisessa ja sen myötä osallistujamäärässä tapahtui harmillisesti merkittävää vähentymistä verrattuna vuoden 2023 toteumaan. Vähentyminen johtui osittain vuodelle 2024 kohdistuneesta opetustuntimäärän leikkauksesta, minkä vuoksi kielten kurssien määrää opinto-ohjelmassa oli tarve vähentää. Lisäksi kiinnostus kielten opiskeluun kansalaisopistossa on yleisesti vähentynyt.

Musiikki

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Musiikki	73	2709	560

Musiikin ainealueen kurssilaisten määrä säilyi lähes entisellä tasollaan kunnan säästötoimista huolimatta. Edellisvuodesta kurssilaisten määrä väheni vain yhdeksällä. Opetustuntien vähenemisen myötä muutamia yksilöopetuksen kursseja lakkautettiin. Kuhaniemen opetus tiivistettiin yhdelle päivälle. Haapalan, Äijälän ja Valkolan koulujen instrumenttiopetus loppui koulujen lakkauttamisen myötä. Tiituspohjan ryhmien opetus

Leppäveden uudella koululla tiivistettiin kolmesta opetuspäivästä kahteen. Vehniän ryhmän kurssilaiset siirtyivät saman opettajan ryhmään kirkonkylälle. Kaikille oppilaille tarjottiin mahdollisuus siirtyä jatkamaan harastusta toiseen ryhmään.

Yksilöopetusta oli tarjolla pop/jazz-laulussa, klassisessa laulussa ja useissa eri instrumenteissa: piano, viulu, alttoviulu, poikkihuilu, akustinen ja sähkökitara, basso, sähköbasso, ukulele, kantele ja rumpusetti. Osana säästötoimia yksilöopetuksesta siirrettiin kaksi opetuskertaa syksyltä 2024 kevätlukukauden puolelle. Näin koko lukuvuoden opetuskertojen määrä saatiin pysymään entisellään. Yksilöopetuksen soittoaajan pituus on 30 minuuttia, pianonsoitossa on käytössä myös lyhyempiä 15 aikoja. Uusille piano-oppilaille tarjottiin enimmäkseen 15 minuutin soittoaikoja, minkä vuoksi lähes kaikki halukkaat saivat paikan.

Kitaratunnilla. Kuva: Petri Leinonen

Uusia kursseja ei järjestetty. Tutut kuorot ja orkesterit jatkoivat toimintaansa. Musiikin ainealueella toimii kolme kuoroa: Seniorikuoro, Viihdekuoro ja Mieslaulajat. Yhteissoittoon oli mahdollisuus Viihdeorkesterissa ja Kehitysvammaisten nuorten bändissä.

Vuoden aikana opiston musiikinopiskelijat ja opettajat osallistuivat monenlaisten tapahtumien järjestämiseen. Maaliskuussa Laukaan Mieslaulajat ja äänekoskelainen Mieskuoro Metsot järjesti kaksi Laulujen laineilla -yhteiskonserttia. Laukaan Mieslaulajia johti Morgan Sotejeff-Wilson ja Mieskuoro Metsoja Merja Koppare-Närhi. Huhtikuussa Laukaan pääkirjastolla kuultiin pop/jazz-laulajien kevätlaulajaiset opintosalissa ja Laukaan Viihdekuoron kevätkonsertti pääkirjaston aulassa. Pop/jazz-laulajia opetti Katja Penttilä ja Viihdekuoroa johti Malla Kärkkäinen. Marraskuussa Laukaan Viihdeorkesteri esiintyi Laukaan eläkkeensaajatyön järjestämässä joulukonsertissa vanhalla nuorisotalolla Miha Petrescun johdolla. Pop/jazz-laulajat ja Seniorikuoro esittivät tunnelmallista musiikkia pääkirjaston ensimmäisessä Jouluetkot-tapahtumassa opettajiensa Katja Penttilän ja Anu Kauppisen kanssa.

Laukaan viihdekuoron kevätkonsertti pääkirjastolla.

Kuva: Eija Voutilainen

Kädentaidot

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kädentaidot	19	535	191

Verhoilutöitä esillä kevään 2024 näyttelyssä. Kuva: Maija Valtola

Kädentaidoissa toteutui perinteisten ompelukurssien ja kankaankudonnan lisäksi hyvin myös verhoilukurssit. Syksyllä 2024 aloittikin jo aikaisemmin järjestetyn kurssin rinnalla toinen verhoilukurssi. Myös kirkonkylän, Leppäveden ja Vihtavuoren puutyökurssit olivat hyvin suosittuja. Perinteisen Joulupajan lisäksi keväällä 2024 järjestettiin myös pääsiäispaja, jossa syntyi mm. pupukransseja. Lisäksi pajassa koristeltiin pääsiäismunia ja opeteltiin serviettien taittelua pupuiksi.

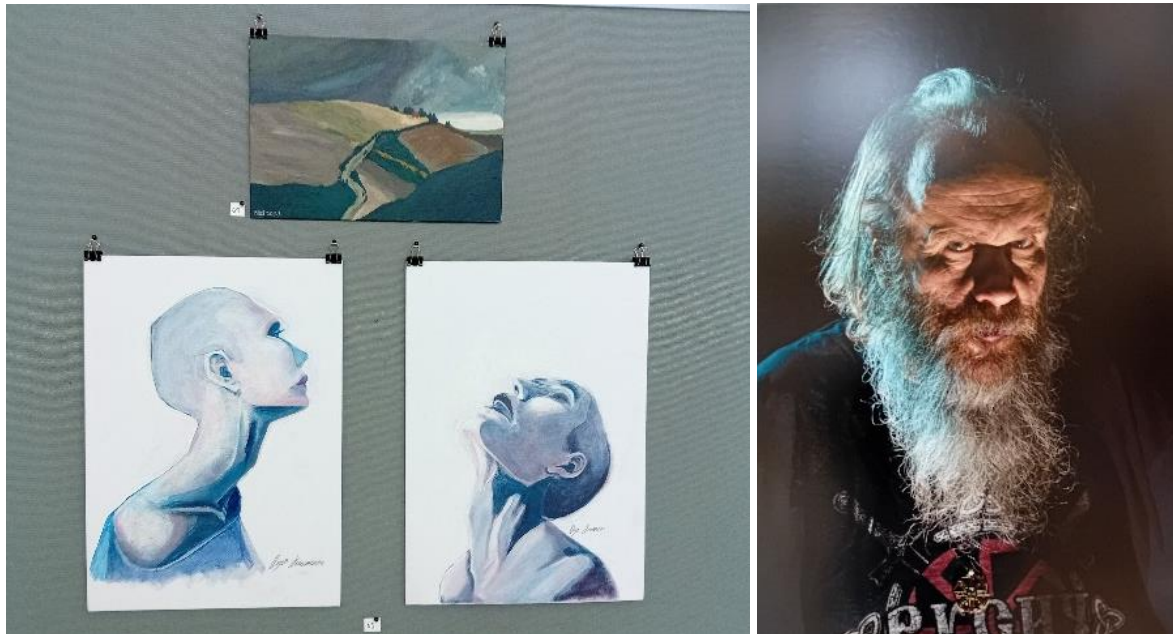

Neulominen on suosittu ja monipuolinen käsityötekniikka. Kuvat: Maija Valtola

Uutena kurssina syksyllä 2024 toteutui Kaarrokepaidan neulominen –kurssi, jolla sai alkunsa ja valmistui monta kaunista neuletta. Tarjolla oli ensimmäistä kertaa myös muutamia kädentaitojen etäkursseja ja näistä Nypläyksen perusteet itsenäisesti- kurssi ilahduttavasti toteutuikin.

Kuvataide ja muotoilu

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kuvataide ja muotoilu	20	570	199

Piirustus ja maalaus –kurssin sekä valokuvauksen töitä. Kuvat: Maija Valtola

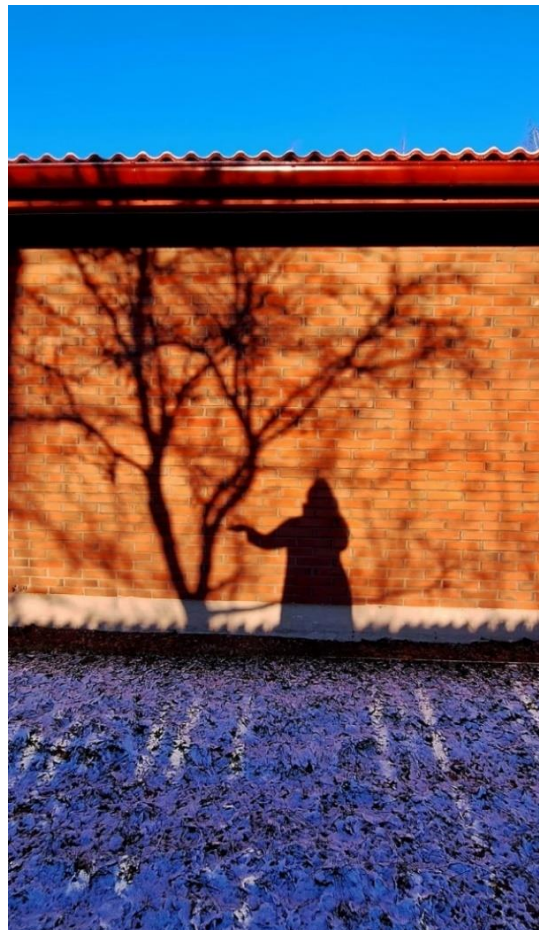
Kuvataiteen ja muotoilun kurssit toteutuivat entiseen tapaan. Keramiikkakurssit jatkavat edelleen suosio-
taan, ja pitkinä kursseina toteutuivat myös posliininmaalaus, lasityöt, Valokuvausta edistyneille sekä Piirus-
tus ja maalaus –kurssit. Lyhytkursseja järjestettiin öljyväri- ja ikonimaalauksesta, lasitöistä sekä savimuotoi-
lun alkeista.

Esittävä taide ja kirjallisuus

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Esittävä taide ja kirjallisuus	10	194	94

Vuonna 2024 Laukaan kansalaisopistossa esittävän taiteen ja kirjallisuuden otsikon alla toteutettiin 10 kurssia, kaikki Jarna Pihlajamäen kirjoituskursseja, sisältäen yhteensä 194 opetustuntia. Oppilaita oli 94. Vuonna 2024 laskettiin tarkemmin kurssitunteja; kurssisuunnittelussa tuli huomioida kurssien annin säilyminen rikkaana pienennetyillä tuntimäärilläkin. Tiukentunut taloudellinen tilanne iski lujaa kaikelle kansalle tarkoitettuihin opintoihin ja harrastuksiin.

Sanataidetta oli jälleen tarjolla ympäri koko lukuvuoden: Luovat sanat -, Runovoimaa -, TunneWiisaat - ja Terapeuttinen satu - kirjoitusryhmä sekä Nuorten luovan kirjoittamisen kurssi. Nuoret olivat jo useamman vuoden haaveilleet omasta nuorten sanataidematineasta Laukaassa, joten syksyllä 2024 otimme sen tavoitteeksi ja aikataulutimme matinean valmistumisen keväälle 2025. Nuoruus on suuria tunteita, valtavaa painetta, emotionaalista kuohuntaa. Nuoruus on tuntematonta maastoa, kiihtymistä, maailman valloitusta. Nuoruus on itsen etsimistä ja löytämistä. Tästä kaikesta he kirjoittivat.

Opiston varjopuu ja Jarna.
Kuva: Jarna Pihlajamäki

Tietotekniikka

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Tietotekniikka	2	5	2

Tietotekniikassa järjestettiin vuonna 2024 vain kaksi keväistä, maksutonta Digineuvontaa, jotka toteutettiin tällä kertaa Vihtavuoren ja Leppäveden kirjastoilla. Digineuvonnan kysyntä oli vähäistä.

Liikunta ja tanssi

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Liikunta ja tanssi	86	1187	1163

Liikunta ja tanssi -ainealueenkin tilanne oli tänä vuonna säästöjen puristuksessa poikkeuksellinen. Kevään kurssit toteutettiin suunnitellusti, mutta syksyllä 2024 liikunnan ja tanssin kurseja oli taloudellisista syistä opinto-ohjelmassa selvästi aiempia vuosia vähemmän. Tuntivähennykset tehtiin kaikkia opiston ainealueita koskeneiden yhteisten periaatteiden mukaan tähtäimessä valtionosuustuntimäärien varmistaminen ja säästötavoitteiden toteutuminen.

Kurssien kokonaismäärän vähenemisen lisäksi säästöt näkyivät monella muullakin tavalla. Lyhytkurseja oli tarjolla merkittävästi vähemmän. Uusia kurseja ei ollut mahdollisuutta tarjota. Muutamien koko lukuvuoden kestävien kurssien yhden kokoontumiskerran kestoa lyhennettiin. Yksi muutos koski lasten ja nuorten liikuntaa ja tanssia: Perusopetusikäisten lasten ja nuorten liikunnan ja tanssin harrastustoiminta siirtyi järjestettäväksi pääasiallisesti Harrastamisen Laukaan mallin kautta. Yhteistyötä vapaa-aikapalvelujen kanssa tiivistettiin. Tämä näkyi käytännössä esimerkiksi niin, että saliharjoittelua aloitteleville harrastajille ja senioreille suunnatut kuntosalikurssit A ja B Sydän Laukaan koululla sekä kevennetty jumppa siirtyivät vapaa-aikapalveluilta kansalaisopiston kursseiksi.

Äijäjooga. Kuva: Harri Hämäläinen

Koko vuoden toteutuneiden kurssien määrä pysyi kuitenkin viime lukuvuoden tasolla, ja kurssilaisten määrä laski pelättyä vähemmän (v. 2023 osallistujia 1279, v. 2024 osallistujia 1163).

Kursseja järjestettiin erityisesti koko lukuvuoden kursseina pääosin isommissa taajamissa. Etäkursseja sekä hybridikursseja, joissa osallistuja voi valita, osallistuuko tunnille lähiopetuksena vai etäopetuksena, oli tarjolla edelleen. Yksilöopetusta oli kevätkaudella 2024 tarjolla Pilateksessa, Hathajoogassa ja hiihdossa. Erityisesti hiihdon yksilöopetukset toteutuivat hyvin.

Ensimmäisten ilmoittautumisviikkojen aikana eniten osallistujia tuli Zumba-fitnessstanssikurssille, Lavis-lavatanssijumppaan, Fasciamethod®-kurssille sekä Pilates-kursseille. Joogat (Hathajooga, SJL-jooga, Yinjooga ja Äijäjooga) ja kuntojummat ovat säilyttäneet suosionsa. Etäkursseilla ei ole saavutettu toivottuja osallistujamääriä, mutta ne voitiin tänä vuonna toteuttaa pienelläkin osallistujamäärällä osana hybridikurssien etätoeutusta.

TAITEEN PERUSOPETUS

	Kursseja	Opetustunteja	Kurssilaisia
Kuvataiteet	14	442	154
Käsityö	3	90	27
Teatteritaide	4	137	38
Yhteensä	21	669	219

Laukaan kansalaisopisto järjestää taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaan kuvataiteessa, käsityössä ja teatteritaiteessa. Toiminta on ensisijaisesti kouluikäisille ja nuorille tarkoitettua valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan perustuvaa tavoitteellista opetusta.

Taiteen perusopetus on tasolta toiselle etenevää, pitkäjänteistä opiskelua. Yhteisissä opinnoissa oppilaat tutustuvat monipuolisesti eri tekniikoihin, työtapoihin ja työvälineisiin. Teemaopinnoissa opiskelijat voivat jatkaa perehtymistä enenevässä määrin omien kiinnostuksen kohteidensa mukaan. Taiteen perusopetus kasvat-
taa myös valmiuksia hakeutua opiskeltavan taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Taiteen perusopetuksessa opitaan monipuolisesti erilaisia taiteen muotoja ja ilmaisutapoja. Kuva: Maija Valtola

Taiteen perusopetus / kuvataide

Keväällä 2024 Ateljee Innostuksessa hipsutteli A-ryhmän pienet siilit. Kuva: Lise-Lotte Pesonen

Kuvataidekoulun yhteisissä opinnoissa tutustuttiin monipuolisesti piirtämiseen, maalaamiseen, muotoiluun, rakenteluun ja tehtiin monenlaisia töitä. Ryhmiä oli yhteensä 7 ja opiston tiloja koristivat lukuvuoden aikana esimerkiksi meduusat, pakopistehuone-piirustukset ja taidehistoriasta innoituksensa saaneet maalaukset.

Tänäkin vuonna teemaopinnoissa syvennettiin taitoja omien taideprojektien toteutuksissa, jotka muodostuivat sarjasta pienempiä kokonaisuuksia tai yhdestä koko lukuvuoden mittaisesta projektista. Teemoina olivat muun muassa arkkitehtuuri, maalaus, digitaalinen piirtäminen sekä keramiikka. Näitä luovien nuorten töitä saimme jälleen ihastella kevään 2024 näyttelyssä.

Kuvataidekoululaisten näyttelytöitä keväällä 2024. Kuvat: Maija Valtola

Taiteen perusopetus / käsityö

Kevään 2024 jatkoimme käsityökoulussa työskentelemällä yhdessä ryhmässä. Teemoja olivat esimerkiksi yhteisen makrameetyön suunnittelu ja toteutus, koristelautasten valaminen ekohartsista sekä kutistemuovikojien valmistus. Kevään lopuksi tutustuimme koneompeluun solmupantojen valmistuksessa. Näitä näkyikin heti käytössä vielä kevään viimeisillä opetuskerroilla.

Käsityökoululaisten painetut kangaskassit. Kuva: Maija Valtola

Syksyllä opetukseen tuli mukaan uusia opiskelijoita niin, että saimme toteutettua kaksi innokasta ryhmää. Nuorempien kanssa perehdyimme esimerkiksi paperitöiden, huovutuksen ja lankatöiden perusteisiin. Luokassa nähtiin roikkuvan esimerkiksi paperiviidakoita ja käytävillä vilahti pupunaamioisia vilkkaita hahmoja. Vanhempien oppilaiden kanssa jatkoimme ompelutaitojen harjoittelua trikoopipon ompelulla, jotka viimeisteltiin itse suunnitelluilla ja toteutetuilla leimaillen valmistetuilla tuotemerkeillä. Lisäksi punoimme vaneripohjaisia pieniä koreja. Molempien ryhmien kanssa joulun alla toteutimme pieniä jouluisia töitä, kuten nahkapaperista punottuja tähtiä sekä putkihelmistä valmistettuja himmelin peruskuutioita.

Taiteen perusopetus / teatteritaide

Teatteritaiteen perusopetuksen vuosi 2024 alkoi viimeistä kertaa kirkonkylän nuorisotalolla. Lämminhenkistä nuokkaria tulee ikävä.

A1-ryhmässä (8-11-vuotiaat) herättelimme alkukeväällä mielikuvitusta ja teimme paljon pieniä näytelmiä omien ideoiden pohjalta. Yhdestä pienestä näytelmästä laajensimme kevään päänäytelmän ”Unirytmii”, joka käsitteli mielikuvitusrikkaalla tavalla pelaamisen ja väkivaltaisten sarjojen ja elokuvien vaikutusta uneen.

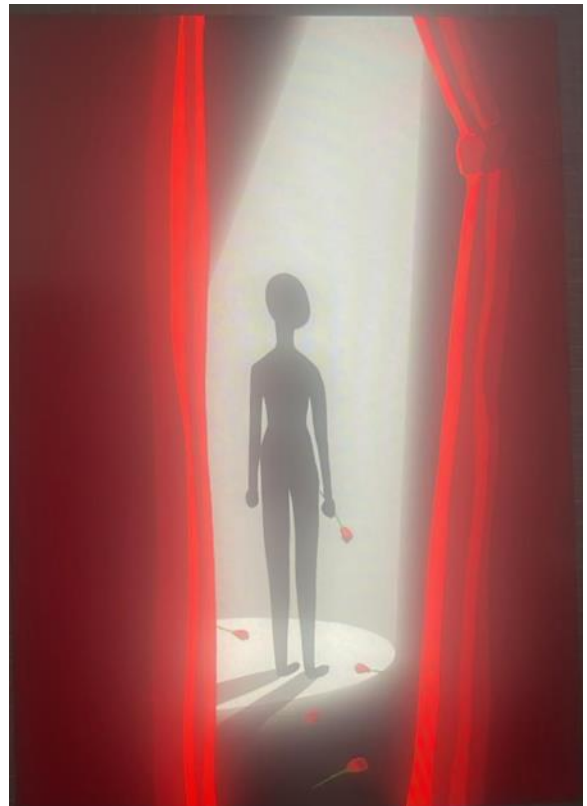
Syksyllä 2024 ryhmään liittyi uusia harrastajia ja toiminta aloitettiin Sydän-Laukaan koulun auditoriossa. Alkuskysystä tutustuimme toisiimme ja teatterin tekemiseen sekä harjoittelimme ryhmässä toimimista ja luottamuksen löytämistä erilaisia teatteriharjoitteita apuna käyttäen. Taru Eskonen-Myllylän johdolla pääsimme testaamaan myös varjoteatteria. Syksyn päättäväksi näytelmäksi muodostui jouluinen tarina naapurustosta, epäilyttävästä naapurista ja pihaa vartioivasta enkelistä.

Ryhmä teki kaksi teatterivierailua. Toinen vierailu oli Laukaan teatterin Ella ja kaverit salaisessa palveluksessa -näytelmään ja toinen Masked Companyn Mollin ja Sisun joulu-näytelmään, jonka jälkeen pääsimme tutustumaan nukettamisen saloihin.

B1-ryhmässä (11-16-vuotiaat) kevät alkoi improillen ja keväät esitystä suunnitellen. Tutustuimme immerstiivisen teatterin saloihin. Rakensimme kevään päättävästä esityksestä immerstiivisen teatterimaailmaan sijoittuvan murhamysterin, jossa kohtaukset sijoittuivat ympäri nuokkaria.

Syksyllä ryhmään liittyi paljon uusia harrastajia ja toiminta siirtyi Sydän-Laukaan koulun draamaluokkaan ja auditorioon. Alkuskysy meni ryhmäytymisen ja teatteriharjoitteiden, sekä varjoteatterin parissa.

Lukukauden päättäväksi näytelmäksi valikoitui perhedraama, jossa perheen isän salainen elämä paljastui, mutta suurimman yllätyksen järjesti äiti. Ryhmä kävi teatterivierailulla Laukaan teatterissa katsomassa Ella ja kaverit salaisessa palveluksessa -näytelmän.

Opiskelija Pii Ollikaisen luoma näytelmäjuliste B1-ryhmän kevään 2024 näytelmästä.

Toimintakertomus
2024

Laukaan
kansalaisopisto